

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 14. januarja 2010*

V zadevi C-304/08,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (Nemčija) z odločbo z dne 5. junija 2008, ki je prispela na Sodišče 9. julija 2008, v postopku

Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV

proti

Plus Warenhandelsgesellschaft mbH,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano (poročevalec), predsednik senata v funkciji predsednika prvega senata, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Ilešič in J.-J. Kasel, sodniki,

* Jezik postopka: nemščina.

generalna pravobranilka: V. Trstenjak,
sodni tajnik: B. Fülöp, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 11. junija 2009,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV C. von Gierke, odvetnica,
- za Plus Warenhandelsgesellschaft mbH D. Mäder in C. Hunecke, odvetnika,
- za nemško vlado M. Lumma in J. Kemper, zastopnika,
- za belgijsko vlado T. Materne, zastopnik,
- za češko vlado M. Smolek, zastopnik,
- za špansko vlado F. Díez Moreno, zastopnik,

- za italijansko vlado G. Palmieri, zastopnica, skupaj s F. Areno, avvocato dello Stato,

- za avstrijsko vlado A. Hable, zastopnica,

- za poljsko vlado M. Dowgielewicz, K. Zawisza in M. Laszuk, zastopniki,

- za portugalsko vlado L. Inez Fernandes, P. Mateus Calado in A. Barros, zastopniki,

- za finsko vlado A. Guimaraes-Purokoski, zastopnica,

- za Komisijo Evropskih skupnosti F. Erlbacher in W. Wils, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 3. septembra 2009

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 5(2) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, str. 22).

- ² Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV (nemško združenje za boj proti nelojalni konkurenci, v nadaljevanju: Wettbewerbszentrale) in Plus Warenhandelsgesellschaft mbH, nemškim podjetjem, ki se ukvarja s trgovino na drobno (v nadaljevanju: Plus), zaradi njegove poslovne prakse, za katero Wettbewerbszentrale meni, da je nepoštena.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 V uvodnih izjavah 6, 7 in 17 Direktive 2005/29 je navedeno:

„(6) Ta direktiva [...] približuje zakonodaje držav članic o nepoštenih poslovnih praksah, vključno z nepoštenim oglaševanjem, ki neposredno škodujejo ekonomskim interesom potrošnikov in na ta način posredno ekonomskim interesom zakonitih konkurentov. V skladu z načelom sorazmernosti ta direktiva varuje potrošnike pred učinki takšnih nepoštenih poslovnih praks, če so bistveni, vendar upošteva, da je lahko v nekaterih primerih vpliv na potrošnike zanemarljiv. Ne zajema niti ne vpliva na posamezne nacionalne zakonodaje o nepoštenih poslovnih praksah, ki škodujejo samo ekonomskim interesom konkurentov ali zadevajo poslovanje med trgovci; države članice bodo lahko, če bodo tako želele, še naprej v skladu z zakonodajo Skupnosti urejale takšne prakse, pri čemer bodo v celoti upoštevale načelo sorazmernosti. [...]

(7) Ta direktiva obravnava poslovne prakse, ki so neposredno povezane z vplivanjem na odločitve potrošnikov o poslu v zvezi z izdelki. Ne nanaša se na poslovne prakse, ki služijo predvsem drugim namenom, vključno na primer na tržne komunikacije, namenjene vlagateljem, kakršna so letna poročila in promocijski prospekti podjetij. Ne nanaša se na pravne zahteve glede dobrega okusa in spodobnosti, ki so zelo različne v posameznih državah članicah. Poslovne prakse, kot na primer pridobivanje strank z nagovarjanjem mimoidočih, so lahko v posameznih državah članicah iz kulturnih razlogov nezaželene. Države članice morajo tako še naprej imeti možnost, da v skladu z zakonodajo Skupnosti na svojem ozemlju prepovedujejo poslovne prakse zaradi nasprotovanja dobremu okusu in spodobnosti, tudi če takšne prakse ne omejujejo potrošnikove

svobode izbire. Pri uporabi te direktive, zlasti splošnih klavzul te direktive, je treba v celoti upoštevati okoliščine zadevnega posameznega primera.

[...]

- (17) Zaželeno je, da se za zagotovitev večje pravne varnosti opredelijo poslovne prakse, ki veljajo v vseh okoliščinah za nepoštene. Priloga I vsebuje torej izčrpen seznam vseh takšnih praks. To so edine poslovne prakse, ki lahko veljajo za nepoštene, ne da bi bila potrebna ocena posameznih primerov na podlagi določb iz členov 5 do 9. Seznam se lahko spremeni le s pregledom Direktive.“

4 V členu 2 Direktive 2005/29 je določeno:

„V tej direktivi:

[...]

- (d) ‚poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov‘ (v nadaljevanju tudi ‚poslovne prakse‘) pomenijo vsako dejanje, opustitev, ravnanje, razlag[o] ali tržne komunikacije, vključno z oglaševanjem in trženjem, s strani trgovca, neposredno povezano s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom;

[...]“

5 V členu 3(1) te direktive je določeno:

„Ta direktiva se uporablja za nepošteno poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov, kakor je določeno v členu 5, pred, med in po poslovni transakciji v zvezi z nekim izdelkom.“

6 Člen 4 navedene direktive določa:

„Države članice ne omejujejo niti svobode opravljanja storitev niti prostega pretoka blaga iz razlogov, ki sodijo na področje, ki ga približuje ta direktiva.“

7 V členu 5 Direktive 2005/29, naslovljenem Prepoved nepoštenih poslovnih praks, je določeno:

„1. Nepošteno poslovne prakse so prepovedane.

2. Poslovna praksa je nepoštena, če:

(a) nasprotuje zahtevam poklicne skrbnosti

in

(b) v zvezi z izdelkom bistveno izkrivlja ali bi lahko izkrivljala ekonomsko obnašanje povprečnega potrošnika, ki ga izdelek doseže ali je nanj usmerjen, ali obnašanje povprečnega člana skupine, če je poslovna praksa usmerjena na določeno skupino potrošnikov.

3. Poslovne prakse, ki bi lahko povzročile bistveno izkrivljanje ekonomskega obnašanja samo ene od jasno določljivih skupin potrošnikov, ki so zaradi telesne ali duševne hibe, starosti ali lahkovernosti še posebej dovzetni za določeno poslovno prakso ali za izdelek, na katerega se slednja nanaša, na način, ki ga trgovec lahko razumno predvidi, se ocenijo z vidika povprečnega člana navedene skupine. To ne vpliva na običajno in zakonito oglaševalsko prakso, za katero so značilna pretiravanja ali trditve, ki naj se ne bi razumele dobesedno.

4. Zlasti so nepošteno tiste poslovne prakse, ki so:

(a) zavajajoče, kakor je določeno v členih 6 in 7,

ali

(b) agresivne, kakor je določeno v členih 8 in 9.

5. Priloga I vsebuje seznam poslovnih praks, ki se v vseh okoliščinah štejejo za nepošteno. V vseh državah članicah se uporablja isti enotni seznam, ki se lahko spremeni samo s pregledom te direktive.“

8 Končno, člen 19 Direktive 2005/29 določa:

„Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 12.6.2007. [...]

Te ukrepe uporabljajo od 12.12.2007. [...]“

Nacionalna ureditev

9 Namen zakona o preprečevanju nelojalne konkurence (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb, BGBl. 2004 I, str. 1414, v nadaljevanju: UWG) je v skladu z njegovim členom 1 varstvo konkurentov, potrošnikov ter drugih udeležencev trga pred nelojalno konkurenco. Hkrati varuje tudi interes javnosti za neizkrivljeno konkurenco.

10 V členu 3 UWG je določeno:

„Dejanja nelojalne konkurence, ki lahko občutno posežejo v konkurenco v škodo konkurentov, potrošnikov ali drugih udeležencev trga, so prepovedana.“

11 V členu 4 UWG je določeno:

„Nepošteno v smislu člena 3 ravna zlasti, kdor

[...]

6. sodelovanje potrošnikov v nagradnem razpisu ali nagradni igri pogojuje z nakupom blaga ali uporabo storitve, razen če sta nagradni razpis ali nagradna igra po naravi povezana z blagom ali storitvijo;

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 12 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je podjetje Plus med 16. septembrom in 13. novembrom 2004 začelo promocijsko kampanjo „Ihre Millionenchance“ (Vaša priložnost za milijone), v kateri je povabilo javnost, naj v njegovih trgovinah nakupi proizvode, da bi tako zbirala točke. Z zbranimi 20 točkami bi kupci imeli možnost brezplačno sodelovati v žrebanjih Deutscher Lottoblock (nacionalnega združenja 16 loterijskih družb) 6. novembra 2004 ali 27. novembra 2004.
- 13 Ker je Wettbewerbszentrale menilo, da je ta praksa v smislu med seboj povezanih določb členov 3 in 4, točka 6, UWG nepoštena, ker je sodelovanje potrošnikov v nagradni igri pogojeno z nakupom blaga, je Landgericht Duisburg predlagalo, naj podjetju Plus naloži, naj opusti navedeno prakso.
- 14 Podjetje Plus je po tem, ko sta prvo- in drugostopenjsko sodišče odločili v njegovo škodo, pri Bundesgerichtshof vložilo revizijo.
- 15 V predložitveni odločbi je to sodišče izrazilo dvom glede združljivosti navedenih nacionalnih določb z Direktivo 2005/29, ker te določbe vsebujejo splošno prepoved nagradnih razpisov in nagradnih iger z obveznostjo nakupa. Vendar naj taka praksa ne bi bila zajeta med tistimi, navedenimi v Prilogi I k tej direktivi, ki so lahko edine prepovedane v vsakem primeru, ne glede na konkretno grožnjo interesom potrošnikov. Poleg tega po mnenju predložitvenega sodišča ni izključeno, da UWG potrošnikom na ta način priznava varstvo, ki je bolj razširjeno kot tisto, ki ga je želel zakonodajalec Skupnosti, čeprav navedena direktiva popolnoma usklajuje to področje.

- 16 V predložitveni odločbi je Bundesgerichtshof prav tako navedlo stališča o dopustnosti svojega predloga za sprejetje predhodne odločbe.
- 17 V zvezi s tem navaja, da je – čeprav Direktiva 2005/29 še ni bila prenesena v nemško pravo in v tem okviru ni predvidena nobena sprememba ali izbris določb UWG, ki so sporne v postopku v glavni stvari – v skladu s sodno prakso, ki izhaja iz sodbe z dne 4. julija 2006 v zadevi Adelener in drugi (C-212/04, ZOdl., str. I-6057), od 12. decembra 2007, to je od datuma, ko bi se v skladu s členom 19 Direktive 2005/29 najkasneje morala zagotoviti uporaba nacionalnih določb za prenos, notranje pravo dolžno razlagati v skladu s to direktivo.
- 18 Poleg tega predložitveno sodišče navaja, da je – čeprav je bilo sporno oglaševanje opravljeno celo pred začetkom veljavnosti Direktive 2005/29, to je pred 12. junijem 2005 – ob upoštevanju dejstva, da se opustitveni zahtevek, ki ga je vložilo Wettbewerbszentrale, nanaša na prihodnje kršitve, revizija lahko utemeljena le, če je opustitev mogoče zahtevati na podlagi prava, ki velja v času, ko je izdalo svojo sodbo.
- 19 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 5(2) Direktive 2005/29[...] razlagati tako, da nasprotuje nacionalnemu predpisu, v skladu s katerim je poslovna praksa, pri kateri je sodelovanje potrošnikov v nagradnem razpisu ali nagradni igri odvisno od nakupa blaga ali od uporabe storitev, načelno prepovedana, ne glede na to, ali zadevno oglaševanje v posameznem primeru škoduje interesom potrošnika?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 20 Predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba Direktivo 2005/29 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je UWG, ki določa načelno prepoved poslovnih praks, pri katerih je sodelovanje potrošnikov v nagradnem razpisu ali nagradni igri odvisno od nakupa blaga ali uporabe storitve, ne da bi se upoštevale posebne okoliščine posameznega primera.

Dopustnost

- 21 Španska vlada izpodbija dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe, ker naj Direktiva 2005/29 ne bi bila uporabljiva v položaju, kakršen je ta v zadevi v glavni stvari.
- 22 Po mnenju te vlade je, upoštevajoč da spor poteka med dvema nemškima podjetjema, za sporni položaj v postopku v glavni stvari bistveno, da so njegovi temeljni elementi omejeni na eno samo državo članico, tako da se določbe Direktive 2005/29 v sporu v glavni stvari ne uporabljajo (glej sodbo z dne 21. oktobra 1999 v zadevi Jägerskiöld, C-97/98, Recueil, str. I-7319, točka 45). Španska vlada podredno navaja, da Direktiva 2005/29 v postopku v glavni stvari ni uporabljiva zato, ker je dejansko stanje, na podlagi katerega je nastal spor, obstajalo ne samo pred iztekom roka za prenos te direktive, ampak tudi pred njenim sprejetjem. Zato naj Sodišče ne bi moglo presojati združljivosti nemškega zakona z Direktivo 2005/29. Španska vlada nazadnje poudarja, da namen te direktive nikakor ni urejanje nagradnih razpisov ali loterij, ki so povezane s prodajo blaga ali uporabo storitve, namenjene potrošnikom, saj je to področje izrecno uredil predlog uredbe COM(2001) 546 konč. o pospeševanju prodaje, ki ga je Komisija Evropskih skupnosti nato umaknila leta 2006.

- 23 Teh trditev ni mogoče sprejeti.
- 24 V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da lahko v skladu z ustaljeno sodno prakso v okviru sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, kot ga določa člen 234 ES, le nacionalna sodišča, ki prejmejo zadevo v odločanje in ki morajo prevzeti odgovornost za sodno odločitev, ob upoštevanju posebnosti vsake zadeve presodijo nujnost sprejetja predhodne odločbe za izdajo sodbe in upoštevnost vprašanj, ki jih postavijo Sodišču. Torej je Sodišče, če se vprašanja nanašajo na razlago prava Skupnosti, načeloma zavezano odločiti o tem (glej zlasti sodbe z dne 13. marca 2001 v zadevi PreussenElektra, C-379/98, Recueil, str. I-2099, točka 38; z dne 22. maja 2003 v zadevi Korhonen in drugi, C-18/01, Recueil, str. I-5321, točka 19, in z dne 19. aprila 2007 v zadevi Asemfo, C-295/05, ZOdl., str. I-2999, točka 30).
- 25 Iz tega je razvidno, da je domnevo upoštevnosti, povezano z vprašanji za predhodno odločanje, ki jih predložijo nacionalna sodišča, mogoče zavrniti samo v izjemnih primerih, v katerih je očitno, da razlaga določb prava Skupnosti, za katero je s temi vprašanji zaproseno, ni v nobeni zvezi z resničnostjo oziroma predmetom spora o glavni stvari (glej zlasti sodbi z dne 15. decembra 1995 v zadevi Bosman, C-415/93, Recueil, str. I-4921, točka 61, in z dne 1. aprila 2008 v zadevi Vlada francoske skupnosti in valonska vlada, C-212/06, ZOdl., str. I-1683, točka 29).
- 26 V tem primeru pa ne gre za to.
- 27 Najprej, glede sklicevanja španske vlade na zgoraj navedeno sodbo Jägerskiöld, da bi dokazala, da zadeva, na podlagi katere je bil vložen predlog za sprejetje predhodne odločbe, nima skupnostne dimenzije, zadošča navesti, da se je ta sodba nanašala na razlago določb Pogodbe ES o svobodi opravljanja storitev, ki – kot je Sodišče izrecno

navedlo v točki 42 te sodbe – se ne uporabljajo za dejavnosti, ki so v vseh pogledih omejene na eno samo državo članico.

- 28 Nasprotno pa v zadevi v glavni stvari, drugače kot zadevne določbe, ki so bile obravnavane v zgoraj navedeni sodbi Jägerskiöld, uporaba Direktive 2005/29 ni odvisna od obstoja tujega elementa. V skladu s svojim členom 3(1) ta direktiva namreč velja za vse nepoštenne poslovne prakse, ki jih podjetje uporablja v razmerju do potrošnikov.
- 29 Dalje, kar zadeva trditev, da naj Direktiva 2005/29 ne bi bila uporabljiva za spor v glavni stvari, ker je dejansko stanje tega spora nastalo pred sprejetjem te direktive, je treba po eni strani navesti, da v skladu s sodno prakso Sodišča sodišča držav članic od datuma, ko je direktiva začela veljati, ne smejo razlagati notranjega prava tako, da bi lahko po izteku roka za prenos resno ogrozila dosego cilja te direktive (glej zlasti sodbo z dne 23. aprila 2009 v združenih zadevah VTB-VAB in Galatea, C-261/07 in C-299/07, ZOdl., str. I-2949, točka 39 in navedena sodna praksa).
- 30 V obravnavanem primeru je obveznost opustitve veljala vsaj ob izdaji predložitvene odločbe, to je 5. junija 2008, na datum, ko ne le da je Direktiva 2005/29 že veljala, ampak se je tudi že iztekel rok za njen prenos, določen za 12. december 2007.
- 31 Po drugi strani je iz predložitvene odločbe vsekakor jasno razvidno, da je uspeh revizije, ki jo je vložilo podjetje Plus, odvisen od vprašanja, ali je zadevno opustitveno tožbo mogoče vložiti na podlagi prava, ki velja takrat, ko je po izdaji te sodbe izdana tudi sodba o sporu o glavni stvari, saj se navedena tožba nanaša tudi na prihodnje kršitve.

- 32 V teh okoliščinah, kot je navedla generalna pravobranilka v točkah od 49 do 57 sklepnih predlogov, razlaga Direktive 2005/29, za katero je zaprosilo predložitveno sodišče, koristi predložitvenemu sodišču pri odločanju o zadevi, ki mu je predložena.
- 33 Nazadnje, glede trditve, da Direktiva 2005/29 ne zajema zadevnih praks pospeševanja prodaje iz zadeve v glavni stvari, ker jih je izrecno obravnaval predlog uredbe Komisije, zadošča ugotoviti, da ta okoliščina sama po sebi, še zlasti pa upoštevajoč dejstvo, da je bil ta predlog umaknjen leta 2006 in zato ni mogel voditi do sprejetja uredbe, ne izključuje možnosti, da so take poslovne prakse glede na trenutno stanje prava Skupnosti nepoštene v smislu te direktive in zato spadajo na področje njene uporabe.
- 34 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

Utemeljenost

- 35 Da bi se odgovorilo na postavljeno vprašanje, je treba najprej odločiti, ali so poslovne prakse, na katere se nanaša prepoved iz zadeve v glavni stvari in ki povezujejo nakup blaga ali uporabo storitve potrošnikov s sodelovanjem v nagradnih igrah ali nagradnih razpisih, poslovne prakse v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29 in zato zanje veljajo njene določbe.
- 36 V zvezi s tem je treba navesti, da člen 2(d) Direktive 2005/29 zelo široko opredeljuje pojem poslovne prakse kot „vsako dejanje, opustitev, ravnanje, razlag[o] ali tržne

komunikacije, vključno z oglaševanjem in trženjem, s strani trgovca, neposredno povezano s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom“.

- 37 Vendar je treba ugotoviti, da so promocijske kampanje, kot so te v zadevi v glavni stvari, ki brezplačno sodelovanje potrošnikov v loterijskem žrebanju pogojujejo z nakupom določene količine blaga ali uporabo storitve, nedvomno del poslovne strategije gospodarskega subjekta in so neposredno namenjene spodbujanju in pospeševanju njegove prodaje. Iz tega je razvidno, da so vsekakor poslovne prakse v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29 in zato spadajo na področje njene uporabe (v zvezi z vezanimi ponudbami glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo VTB-VAB in Galatea, točka 50).
- 38 Te ugotovitve ni mogoče izpodbijati s trditvami češke in avstrijske vlade, da cilj zadevnih določb UWG v zadevi v glavni stvari v nasprotju z določbami Direktive 2005/29 ni varstvo potrošnikov, ampak varstvo konkurentov pred nepoštenimi poslovnimi praksami, ki jih uporabljajo nekateri gospodarski subjekti, in da zato te določbe ne spadajo na področje uporabe te direktive.
- 39 Kot je bilo namreč poudarjeno v točki 36 te sodbe, Direktivo 2005/29 označuje predvsem še posebej široko stvarno področje uporabe, ki zajema vsako poslovno prakso, ki je neposredno povezana s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom. Kot je razvidno iz uvodne izjave 6 te direktive, so s področja njene uporabe izključene le nacionalne zakonodaje o nepoštenih poslovnih praksah, ki škodujejo „samo“ ekonomskim interesom konkurentov ali zadevajo poslovanje med trgovci.
- 40 Vendar, kot je navedla generalna pravobranilka v točkah 65 in 66 sklepnih predlogov, to precej očitno ne velja za zadevne nacionalne določbe iz zadeve v glavni stvari, saj se člani 1, 3 in 4 UWG izrecno nanašajo na varstvo potrošnikov, in ne samo na varstvo konkurentov in drugih udeležencev na trgu.

- 41 V skladu s to ugotovitvijo je treba dalje spomniti, da Direktiva 2005/29 na ravni Skupnosti popolnoma usklajuje pravila o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov. Kot določa njen člen 4, države članice zato niti zaradi doseganja višje ravni varstva potrošnikov ne smejo sprejeti bolj omejevalnih ukrepov, kot so opredeljeni z navedeno direktivo (zgoraj navedena sodba VTB-VAB in Galatea, točka 52).
- 42 Treba je poudariti tudi, da člen 5 Direktive 2005/29 določa prepoved nepoštenih poslovnih praks in določa merila za določitev takšne nepoštenosti.
- 43 Poslovna praksa je v skladu z odstavkom 2 tega člena nepoštena, če nasprotuje zahtevam poklicne skrbnosti in bistveno izkrivlja ali bi lahko izkrivljala ekonomsko obnašanje povprečnega potrošnika v zvezi z izdelkom.
- 44 Odstavek 4 navedenega člena opredeljuje dve kategoriji nepoštenih poslovnih praks, in sicer „zavajajoče prakse“ in „agresivne prakse“, ki izpolnjujejo merila, navedena v členih 6 in 7 ter 8 in 9 Direktive 2005/29. Na podlagi teh določb so takšne prakse še posebej prepovedane, če ob upoštevanju vseh njihovih značilnosti in konkretnega primera povzročijo ali bi utegnile povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme poslovno odločitev, ki je drugače ne bi sprejel.
- 45 Nazadnje je v Prilogi I k Direktivi 2005/29 naveden izčrpen seznam 31 poslovnih praks, ki se v skladu s členom 5(5) te direktive „v vseh okoliščinah“ štejejo za nepošteno. Zato kot je izrecno pojasnjeno v uvodni izjavi 17 navedene direktive, lahko samo te poslovne prakse veljajo za nepošteno, ne da bi bila potrebna ocena posameznih primerov na podlagi členov od 5 do 9 Direktive 2005/29.

- 46 Vprašanje predložitvenega sodišča je torej treba preizkusiti ob upoštevanju vsebine in splošne sistematike določb Direktive 2005/29, na katere je bilo opozorjeno v prejšnjih točkah.
- 47 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da nacionalna ureditev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, z vzpostavitvijo načelne prepovedi poslovnih praks, ki sodelovanje potrošnikov v nagradni igri ali nagradnem razpisu pogojujejo z nakupom blaga ali uporabo storitve, ne izpolnjuje zahtev, ki jih določa Direktiva 2005/29.
- 48 Po eni strani člen 4, točka 6, UWG prepoveduje vsakršno poslovno transakcijo, ki povezuje nakup blaga ali uporabo storitve s sodelovanjem potrošnikov v nagradnem razpisu ali nagradni igri, razen tistih, ki se nanašajo na nagradno igro ali nagradni razpis in ki so že po naravi povezane z zadevnim blagom ali storitvijo. Z drugimi besedami, tovrstne prakse so na splošno prepovedane, ne da bi bilo glede na dejstva posameznega primera treba ugotoviti, ali je zadevna poslovna transakcija „nepoštena“ glede na merila, določena v členih od 5 do 9 Direktive 2005/29.
- 49 Vendar ni sporno, da te poslovne prakse, ki povezujejo nakup blaga ali uporabo storitve s sodelovanjem potrošnikov v nagradni igri ali nagradnem razpisu, niso našteje v Prilogi I k navedeni direktivi, ki – kot je bilo navedeno v točki 45 te sodbe – navaja izčrpen seznam tistih poslovnih praks, ki se lahko edine štejejo za nepošteno, ne da bi bilo treba preučiti posamezni primer.
- 50 Po drugi strani je ureditev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, v nasprotju z vsebino člena 4 Direktive 2005/29, ki državam članicam izrecno prepoveduje, da bi obdržale ali sprejele bolj omejevalne nacionalne ukrepe, čeprav bi bili taki ukrepi namenjeni doseganju višje ravni varstva potrošnikov.

- 51 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da Direktiva 2005/29 nasprotuje prepovedi poslovnih ponudb, kakršna je ta, ki jo določa nacionalna ureditev v postopku v glavni stvari, ki povezujejo nakup blaga ali uporabo storitve s sodelovanjem potrošnikov v nagradnem razpisu ali nagradni igri.
- 52 Te ugotovitve ni mogoče izpodbijati z dejstvom, da člen 4, točka 6, UWG določa izjemo v korist poslovnih praks, ki se nanašajo na nagradno igro ali nagradni razpis, ki je že po naravi povezan z zadevnim blagom ali storitvijo.
- 53 Čeprav se s tako izjemo lahko omeji obseg prepovedi iz te določbe, vseeno velja, da z njo zaradi njene omejenosti in dejstva, da je določena vnaprej, ni mogoče nadomestiti analize „nepoštenosti“ poslovne prakse – ki jo je nujno treba opraviti ob upoštevanju okoliščin dejanskega stanja vsakega primera – ob upoštevanju meril, določenih v členih od 5 do 9 Direktive 2005/29, kadar, kot v zadevi v glavni stvari, ta praksa ni navedena v Prilogi I k tej direktivi (glej zgoraj navedeno sodbo VTB-VAB in Galatea, točki 64 in 65).
- 54 Glede na prej navedeno je na postavljeno vprašanje treba odgovoriti, da je Direktivo 2005/29 treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je ta v sporu v glavni stvari, ki določa načelno prepoved poslovnih praks, pri katerih je sodelovanje potrošnikov v nagradnem razpisu ali nagradni igri odvisno od nakupa blaga ali uporabe storitve, ne da bi se upoštevale posebne okoliščine posameznega primera.

Stroški

- 55 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je ta v sporu v glavni stvari, ki določa načelno prepoved poslovnih praks, pri katerih je sodelovanje potrošnikov v nagradnem razpisu ali nagradni igri odvisno od nakupa blaga ali uporabe storitve, ne da bi se upoštevale posebne okoliščine posameznega primera.

Podpisi